

Programma Domeinoverstijgend Samenwerken Zorg en Veiligheid: Grip op onbegrip.

1 december 2025

*Deze projectsamenvatting is geschreven
door Hecht ZVH Hollands Midden in
opdracht van de samenwerkende partners.*

Grip op onbegrip

Dit programma wordt gefinancierd door ZonMw | 10610202420003

Hollands Midden: Samen voor zorg en veiligheid

Grip op onbegrip | Domeinoverstijgend samenwerken

Inleiding

In de regio Hollands Midden (HM) werken gemeenten en ketenpartners uit het zorg- en veiligheidsdomein al lange tijd samen om de aanpak van mensen met onbegrepen gedrag te verbeteren. Er zijn al veel goede initiatieven in de regio die hieraan bijdragen. Het programma maakt extra inzet mogelijk om tot een sluitende domeinoverstijgende keten te komen. Het doel is zo snel mogelijk passende zorg en ondersteuning te kunnen bieden aan mensen met onbegrepen gedrag met (zeer) complexe problematiek, ook aan de mensen zonder eigen hulpvraag.

Doelgroep programma

De doelgroep van mensen met onbegrepen gedrag is breed. We richten ons op mensen vanaf 16 jaar met onbegrepen gedrag met (zeer) complexe problematiek, maar zonder een veiligheidsrisico voor de omgeving, met en zonder een eigen hulpvraag, die in beeld komen bij:

- Politie
- Ambulancedienst
- Meldpunt Zorg en Overlast (MZO)

Het gaat hierbij om:

- Acute en niet-acute problematiek
- Psychiatrische- en/of sociaal maatschappelijke problematiek

Doelstelling

De regio Hollands Midden wil voor deze doelgroep een sluitende infrastructuur realiseren. Dit betekent een toereikend en samenhangend voorzieningenaanbod om deze mensen zorg en ondersteuning te bieden die zij op dat moment nodig hebben, op het juiste moment, op de juiste plaats. Zowel in acute als niet acute situaties. Niemand tussen wal en schip. We organiseren deze sluitende infrastructuur met behulp van onderstaand proces. De projecten uit het programma richten zich elk op één of meer stappen uit dit proces.

Regionaal domein overstijgend samenwerken

PROJECT 1:

Inrichting Maatschappelijke Eerste Hulp

(Zelf)signalering
en Melding

Contact en
Beoordeling

1e interventie
en Overdracht

Coördinatie
passende
zorg en hulp

Monitoring

We ontwikkelen een Maatschappelijke Eerste Hulp (MEH). De MEH zal in zijn volledige omvang bestaan uit:

1. Een punt dat 24/7 bereikbaar is voor telefonische ondersteuning van professionals met zorgen over mensen met onbegrepen gedrag;
2. Eén of meer opvanglocatie(s) waar mensen met onbegrepen gedrag die niet (meer) of nog niet in de acute keten terecht kunnen naar toe gebracht kunnen worden;
3. Ambulante inzet (elders dan op een opvanglocatie) van maatschappelijk werkers voor mensen met onbegrepen gedrag die niet (meer) of nog niet in de acute keten terecht kunnen.

Bij de MEH kunnen mensen terecht die een ander type voorziening nodig hebben dan de Psychiatrische Eerste Hulp (PEH) of de Spoedeisende Eerste Hulp (SEH). Op het moment dat deze mensen (op langere termijn) hulp nodig hebben, worden zij daar naar toegeleid.

PROJECT 2:

Persoonsgerichte aanpak OGGZ (PGA OGGZ)

(Zelf)signalering
en Melding

Contact en
Beoordeling

1^e interventie
en Overdracht

Coördinatie
passende
zorg en hulp

Monitoring

We ontwikkelen een lerende persoonsgerichte aanpak (PGA OGGZ) die out-of-the-box-oplossingen organiseert voor de groep mensen die door de jaren heen steeds in beeld blijft komen en die moeilijk toe te leiden is naar passende hulp. Uitgangspunten hierbij zijn:

- Langdurige ondersteuning – voorsnag gaan we uit van 2 jaar;
- We maken gebruik van de kennis en ervaring van de PGA Levensloopaanpak;
- We maken gebruik van de bestaande overlegstructuren in de regio;
- Alle betrokken partners én cliënt/netwerk zijn aanwezig tijdens vaste overlegmomenten;
- De PGA OGGZ wordt georganiseerd bij het Meldpunt Zorg en Overlast.

PROJECT 3:

Positioneren van ervaringsdeskundigen in de keten

(Zelf)signalering
en Melding

Contact en
Beoordeling

1e interventie
en Overdracht

Coördinatie
passende
zorg en hulp

Monitoring

We willen beter aansluiten bij de belevingswereld van mensen met onbegrepen gedrag en een brug slaan tussen de leefwereld en de systeemwereld met behulp van ervaringsdeskundigen. Dit doen we met:

1. Een gedeelde visie op de inzet van ervaringsdeskundigheid in het proces rondom mensen met onbegrepen gedrag.
2. Een goede en effectieve positionering van ervaringsdeskundigheid in het programma, in de governancestructuur van Hecht en in het proces rondom de opvolging van meldingen over mensen met onbegrepen gedrag.

PROJECT 4:

Doorontwikkeling van bemoeizorg

(Zelf)signalering
en Melding

Contact en
Beoordeling

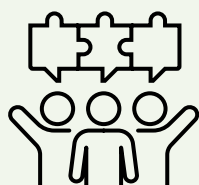
1^e interventie
en Overdracht

Coördinatie
passende
zorg en hulp

Monitoring

We gaan de bemoeizorgketen op een manier organiseren waarbij lokale en regionale werkwijzen en partijen naadloos op elkaar aansluiten. Daarbij zetten we in op passende ondersteuning dichtbij de (belevingswereld van) betrokkene. Hiervoor gaan we:

1. Regionale afspraken maken over wat minimaal noodzakelijk is voor goede en tijdige opvolging van meldingen over mensen met onbegrepen en zorgmijndend gedrag;
2. Een gezamenlijke opdracht voor alle bemoeizorgpartners formuleren, waarbij duidelijk is wat van elkaar verwacht mag worden (beeld van elkaars rollen, taken en verantwoordelijkheden) en welke verbeterdoelen gerealiseerd moeten worden.

PROJECT 5:

Opvolging van OGGZ-signalen en overdracht GGZ naar Sociaal Domein

(Zelf)signalering
en Melding

Contact en
Beoordeling

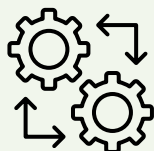
1^e interventie
en Overdracht

Coördinatie
passende
zorg en hulp

Monitoring

We willen in de regio een sluitende infrastructuur organiseren, waarbij niemand tussen wal en schip valt. Daarvoor gaan we:

1. De processen van signalering/melding en opvolging binnen en buiten kantooruren van het MZO en het maatschappelijk werk met elkaar stroomlijnen, waardoor er minder kans is op verschillen zijn in zorg en ondersteuning die mensen met onbegrepen gedrag aangeboden krijgen.
2. Onderzoeken hoe we de overdracht vanuit de GGZ naar het Sociaal domein zo kunnen organiseren dat preventie en passende zorg en ondersteuning mogelijk wordt.

PROJECT 6:

Samenhang regionale projecten

(Zelf)signalering
en Melding

Contact en
Beoordeling

1^e interventie
en Overdracht

Coördinatie
passende
zorg en hulp

Monitoring

In de subregio's zijn er verschillende projecten en ontwikkelingen die betrekking hebben op de aanpak van mensen met onbegrepen gedrag. De inzet is deze met behulp van de programmacoördinator en de coördinatoren van de projecten met elkaar te verbinden, zodat gebruik gemaakt kan worden van de verschillende initiatieven en de samenwerking in de regio geoptimaliseerd wordt.

Werkwijze

In het programma wordt domeinoverstijgend samengewerkt. Dat betekent niet alleen dat partners uit verschillende domeinen bij de projectactiviteiten betrokken zijn, maar dat deze projecten ook vanuit gecombineerd perspectief, door een duo afkomstig uit verschillende organisaties, worden gecoördineerd en/of aangejaagd.

Daarnaast staat leren en ontwikkelen centraal. We gaan met elkaar op weg om een sluitende keten te maken voor mensen met onbegrepen gedrag op het snijvlak van zorg en veiligheid. Dit betekent dat we weliswaar ideeën hebben over wat het eindresultaat (van elk project) kan zijn, maar dat dit gedurende de uitwerking nog kan veranderen. Het samen monitoren en reflecteren op de ontwikkelingen in de projecten is belangrijk, zodat we samen keuzes maken om het eindresultaat tussentijds bij te stellen indien dat nodig is. Hierbij richt het programma zich ook op het organiseren van structurele en/of systeemverbeteringen.

Sturing

Het Programma wordt geleid door een programmacoördinator. Deze coördinator is verantwoordelijk voor de dagelijkse sturing van het Programma, het financieel beheren van de subsidie en het opstellen van de inhoudelijke verantwoording richting ZonMw.

Het Programma werkt met een regionale project- en stuurgroep. Voor de inrichting van deze groepen is aansluiting gezocht bij de overlegstructuur zoals deze rondom zorg en veiligheid is ingericht in de regio. Dat betekent dat de themagroep onbegrepen gedrag fungeert als regionale projectgroep. Deze themagroep komt elke 6 à 8 weken bij elkaar en bestaat uit afgevaardigden van gemeenten en betrokken organisaties. Zij adviseren tactisch en strategisch op de voortgang van de verschillende projecten aan de stuurgroep.

De stuurgroep bestaat uit een vaste kern. Dit zijn vertegenwoordigers van de partners die gezamenlijk de subsidie bij ZonMw hebben aangevraagd, namelijk de gemeenten, de politie, GGZ Rivierduinen, Hecht Zorg- en Veiligheidshuis Hollands Midden en organisaties voor ervaringsdeskundigheid. Daarnaast kent de stuurgroep agendaleden. Dit zijn deelnemers die gekoppeld zijn aan de verschillende projecten zoals bijvoorbeeld Kwadraad en de RAV.

Wanneer bestuurlijke besluitvorming nodig is kunnen onderwerpen geagendeerd worden voor vergaderingen van de Bestuursadviescommissie Zorg en Veiligheid (BAC ZV).